

СТ А Н О В И Щ Е
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
рег. № НДМСПО-01-262/2019 г. #2
гр. София *22.07.2019*

ОТНОСНО: Законосъобразност на обработване на име и ЕГН на упълномощени лица от пощенските оператори

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов и Мария Матева, на заседание, проведено на 05.02.2020 г., разгледа идентични искания за становище (вх. № НДМСПО-01-265/22.07.2019 г.; № НДМСПО-01-264/18.07.2019 г.; № НДМСПО-17-492/07.08.2019 г.; № НДМСПО-17-480/05.08.2019 г.; № НДМСПО-17-456/25.07.2019 г.; № НДМСПО-17-453/24.07.2019 г.; № НДМСПО-17-452/24.07.2019 г.; № НДМСПО-17-469/30.07.2019 г.; № НДМСПО-01-271/26.07.2019 г.; № НДМСПО-01-262/18.07.2019 г.; № НДМСПО-17-447/22.07.2019 г. и др.) от граждани и администратори на лични данни, с които се поставя въпрос относно приложението на нова разпоредба на Закона за пощенските услуги (ЗПУ), целяща постигне по-високо ниво на данъчен контрол по веригата от момента на подаване, до момента на доставяне на пощенските пратки, чрез въвеждане на изискване пощенските оператори да събират, обработват и съхраняват лични данни за податели - физически лица на вътрешни и международни изходящи пощенски пратки с наложен платеж.

С § 14 от Закона за изменение и допълнение на Закона за пощенските услуги (ДВ бр. 53 от 05.07.2019 г.) е предвидено, че в разпоредбата на чл. 20, ал. 1 се създава нова т. 11, според която пощенските оператори са длъжни да:

„изискват, обработват и съхраняват в сроковете по чл. 38, ал. 1, т. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс идентификационни данни (три имена и ЕГН или ЛНЧ за физическите лица, съответно наименование и ЕИК за юридическите лица), както и идентификационни данни на упълномощено лице, на:

а) податели на вътрешни и изходящи международни пощенски пратки с наложен платеж;

б) податели на изходящи международни пощенски пратки – малки пакети и пощенски колети, извън тези по буква „а“;

в) получатели на суми в брой от наложен платеж, включително когато са получени чрез пощенски паричен превод.“

По смисъла на § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПУ, „подател“ е физическо или юридическо лице, което изпраща пощенска пратка и/или пощенски паричен превод. Съгласно § 1, т. 15 от ДР на ЗПУ, „получател“ е физическо или юридическо лице, посочено в адреса на пощенската пратка и/или пощенски паричен превод, за което те са предназначени.

В горепосочените писма администраторите (ЮЛ) информират, че при извършване на действията по букви а) – в), пощенските оператори изискват трите имена и ЕГН или ЛНЧ на техните служители, които при изпълнение на своите служебни задължения, фактически извършват визираните действия.

Видно от изложеното може да се направи обоснован извод, че пощенските оператори квалифицират служителите на ЮЛ, от чието име и за чиято сметка се извършва съответното действие като „упълномощено лице“ по смисъла на законовия текст.

Поставя се въпросът дали събирането на техните идентификационни данни е законосъобразно.

Правен анализ:

Регламент (ЕС) 2016/679 („Регламента“) урежда европейската правна рамка за защита на физическите лица при обработване на личните им данни.

По смисъла на легалната дефиниция, залегнала в чл. 4, т. 1 от Регламента, трите имена и ЕГН представляват „лични данни“, тъй като чрез тях физическите лица („субекти на данни“) могат да бъдат идентифицирани. В тази връзка събирането им от пощенските оператори е действие по тяхното „обработване“ (арг. чл. 4, т. 2 от Регламента), което следва да се извършва при наличие на някое от алтернативните и изчерпателно изброени в чл. 6 основания за законосъобразност, както и при спазване на принципите за обработване, прогласени в чл. 5 на Регламента.

Видно от разпоредбата на чл. 20, т. 11 от ЗПУ, пощенските оператори са длъжни да събират идентификационни данни за физически и юридически лица, както и на упълномощени от тях лица, което по своята правна същност е основание за законосъобразното им обработване по смисъла на чл. 6, § 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679 („обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора“).

Когато подателят е юридическо лице, същото е страна по договора с пощенския оператор. Нормата на чл. 20, ал. 1, т. 11 от ЗПУ не говори за упълномощено лице за сключване

на договора, а изобщо за упълномощено лице на подателя. Поради това, в случай че служител на подателя - юридическо лице фактически предава пратката в точка за достъп, той действа като представител (пълномощник) по смисъла на Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Аналогично, при събиране на пощенска пратка от подателя като куриерска услуга, физическото лице, което предава пратката от името на подателя, действа като негов представител по смисъла на ЗЗД и/или търговски помощник в хипотезата на чл. 30, ал. 2 от Търговския закон (ТЗ).

С оглед на горното може да се направи извод, че разпоредбата на чл. 20, ал. 1, т. 11 от ЗПУ изисква да се събират идентификационните данни на физическото лице, което фактически предава пратка на пощенския оператор, като заложените цели на обработване на лични данни са аналогични с тези по Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП).

Доколкото формулировката на чл. 20, ал. 1, т. 11 не въвежда разграничение между податели юридически и податели физически лица, нормата въвежда общо изискване за идентифициране на пълномощника на подателя, без да налага допълнителни критерии за формата на упълномощаване. Въпреки това, следва да се отчете, че използваната законодателна техника създава известна неяснота, което води до непредвидимост и правна несигурност за адресатите на закона и същевременно обуславя възможност за превратното му прилагане. Това положение предпоставя възможни затруднения за субектите на данни при и по повод евентуалното упражняване на правата им по реда на чл. 15–22 от Регламента.

Във връзка с горепосоченото и на основание чл. 58, § 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679, Комисията за защита на личните данни, изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Обработването на предвидените в чл. 20, ал. 1, т. 11 от Закона за пощенските услуги идентификационни данни на служители на юридическото лице, подател на пратки или получател на суми от наложен платеж, е законосъобразно, доколкото същите при изпълнение на служебните си задължения действат като представители (пълномощници/ оправомощени лица) на своя работодател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ВЕНЦИСЛАВ КАРАДЖОВ

ЧЛЕНОВЕ:

ЦАНКО ЦОЛОВ

МАРИЯ МАТЕВА